

คำแนะนำการจัดการขยะจาก Antigen test kit (ATK) หรือชุดตรวจโควิด-19

สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย

17 ธันวาคม 2564

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่มีการกลายพันธุ์ของเชื้อไวรัส ทำให้เกิดการกระจายเชื้ออย่างรวดเร็ว ซึ่งส่งผลกระทบต่อระบบสาธารณสุขของประเทศ ทั้งด้านการควบคุมโรค และการเข้าถึงระบบการรักษา กระทรวงสาธารณสุขจึงมีแนวทางให้ใช้การตรวจแบบ Antigen test kit (ATK) เพื่อตรวจหาเชื้อ COVID-19 เบื้องต้น และลดปัญหาการเข้าถึงการตรวจด้วยวิธี RT-PCR ซึ่งเป็นสาเหตุทำให้ผู้ป่วย COVID-19 เข้าถึงระบบการรักษาล่าช้า กรณีที่มีการนำชุดตรวจโควิด-19 มาตรวจด้วยตนเองนั้น จะก่อให้เกิดขยะทั่วไปและขยะติดเชื้อจากคร้วเรือนมากขึ้น เช่น ตลับทดสอบ หลอดใส่น้ำยา ฝาหลอดหยด ไม้ Swap รวมถึงเอกสารกำกับชุดตรวจ และกล่องบรรจุภัณฑ์ เป็นต้น ขยะเหล่านี้จำเป็นต้องจัดการอย่างถูกต้อง เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อโรค คำแนะนำฉบับนี้ จึงแนะนำวิธีการเตรียมอุปกรณ์ และการจัดการขยะจาก Antigen test kit (ATK) หรือชุดตรวจโควิด-19 ดังนี้

1. การจัดการขยะภายหลังการตรวจเชื้อด้วย Antigen test kit หรือชุดตรวจโควิด-19 ให้ทำการแยกขยะ ออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

- ขยะที่ปนเปื้อนน้ำมูก น้ำลาย หรือสารคัดหลั่ง เช่น ตลับทดสอบ หลอดใส่น้ำยา ฝาหลอดหยด ไม้ Swap เป็นต้น ถือเป็นขยะที่มีความเสี่ยงสูง จึงต้องแยกจัดการจากขยะทั่วไป
- ขยะที่ไม่ได้ปนเปื้อนน้ำมูก น้ำลาย หรือสารคัดหลั่ง เช่น เอกสารกำกับชุดตรวจ และกล่องบรรจุภัณฑ์ เป็นต้น ให้เก็บรวบรวมทิ้งถึงขยะทั่วไป ที่มีฝาปิดมิดชิด

2. การจัดการขยะที่ปนเปื้อนน้ำมูก น้ำลาย หรือสารคัดหลั่ง ให้ดำเนินการ ดังนี้

2.1 กรณีในพื้นที่หรือชุมชนมีระบบการเก็บขนมูลฝอยติดเชื้อ ดำเนินการดังนี้

2.1.1 การเตรียมอุปกรณ์

- (1) ถุงสำหรับบรรจุขยะ
- (2) วัสดุสำหรับมัดปากถุงขยะ เช่น เชือก ยาง หรือเคเบิลไทร์ เป็นต้น
- (3) กระบอกล้างมือ หรือฟ็อกกี้
- (4) สารฆ่าเชื้อ เช่น สารโซเดียมไฮโปคลอไรท์ 5,000 ppm (หรือเตรียมจากไฮเตอร์ (โซเดียมไฮโปคลอไรท์ 6 %) ผสมน้ำ อัตราส่วน 1 : 10) หรือแอลกอฮอล์ 70%

2.1.2 ประสานไปยังหน่วยงานที่ทำหน้าที่ให้บริการเก็บ ขน มูลฝอยติดเชื้อในพื้นที่ เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือ รพสต. เพื่อกำหนดวิธีการนำมูลฝอยติดเชื้อที่เกิดจาก ที่เกิดจาก Antigen test kit หรือชุดตรวจโควิด-19 ไปกำจัดอย่างถูกต้อง

2.1.3 การจัดการมูลฝอยติดเชื้อในที่พัก ดำเนินการ ดังนี้

- (1) ในแต่ละวันให้ทำการเก็บรวบรวมมูลฝอยที่ปนเปื้อนน้ำมูก น้ำลาย หรือสารคัดหลั่ง เช่น ตลับทดสอบ หลอดใส่น้ำยา ฝาหลอดหยด และ ไม้ Swap เป็นต้น ใส่ถุงขยะ (ถุงแดง) 2 ชั้น โดยถุงชั้นแรกที่สัมผัสมูลฝอยติดเชื้อ มัดปากถุงด้วยเชือกให้แน่น ใช้ฟ็อกกี้ฉีดสเปรย์สารฆ่าเชื้อบริเวณปากถุง แล้วมัดปากถุงชั้นนอกด้วยเชือกให้แน่น และใช้ฟ็อกกี้ฉีดสเปรย์สารฆ่าเชื้อบริเวณปากถุงอีกครั้ง

(2) จากนั้นทำการเคลื่อนย้ายไปไว้ยังจุดพักขยะที่จัดไว้เฉพาะ

(3) ภายหลังจากจัดการมูลฝอยแล้ว ล้างมือให้สะอาดด้วยน้ำและสบู่หรือ

เจลแอลกอฮอล์ทันที

2.1.4 การเก็บขนและกำจัด ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือ รพสต. ดำเนินการกำจัดมูลฝอยติดเชื้ออย่างถูกต้อง เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงกับชุมชน

2.2 กรณีในพื้นที่หรือชุมชนไม่มีระบบการเก็บขนมูลฝอยติดเชื้อ ดำเนินการดังนี้

2.2.1 การเตรียมอุปกรณ์

(1) ถุงสำหรับบรรจุขยะ

(2) วัสดุสำหรับมัดปากถุงขยะ เช่น เชือก ยาง หรือเคเบิลไทร์ เป็นต้น

(3) กระบอกล้างมือ หรือฟ็อกกี้

(4) สารฆ่าเชื้อ เช่น สารโซเดียมไฮโปคลอไรท์ 5,000 ppm (หรือเตรียมจากไฮเตอร์ (โซเดียมไฮโปคลอไรท์ 6 %) ผสมน้ำ อัตราส่วน 1 : 10) หรือแอลกอฮอล์ 70%

2.2.2 ประสานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ และนำส่งมูลฝอยที่ผ่านการทำลายเชื้อแล้วไปกำจัดเป็นมูลฝอยทั่วไป

2.2.3 การจัดการมูลฝอยติดเชื้อในที่พัก ดำเนินการ ดังนี้

(1) ในแต่ละวันให้ทำการเก็บรวบรวมมูลฝอยที่ปนเปื้อนน้ำมูก น้ำลาย หรือสารคัดหลั่ง เช่น ตลับทดสอบ หลอดใส่น้ำยา ฝาหลอดหยด และ ไม้ Swap เป็นต้น เก็บรวบรวมและทำลายเชื้อ โดยใส่ถุงขยะ 2 ชั้น ถุงใบแรกที่บรรจุมูลฝอยติดเชื้อแล้ว ให้ราดด้วยสารฆ่าเชื้อหรือน้ำยาฟอกขาว (เช่น ไฮเตอร์) จากนั้นมัดปากถุงด้วยเชือกให้แน่น ใช้ฟ็อกกี้ฉีดสเปรย์สารฆ่าเชื้อบริเวณปากถุง แล้วมัดปากถุงชั้นนอกด้วยเชือกให้แน่น และใช้ฟ็อกกี้ฉีดสเปรย์สารฆ่าเชื้อบริเวณปากถุงอีกครั้ง

(2) จากนั้นนำทิ้งลงถังขยะทั่วไปที่มีฝาปิดมิดชิด หรือจุดพักขยะทั่วไป

(3) ภายหลังจากจัดการมูลฝอยแล้ว ล้างมือให้สะอาดด้วยน้ำและสบู่หรือ

เจลแอลกอฮอล์ทันที

2.2.4 การเก็บขนและกำจัด ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ นำมูลฝอยที่ผ่านการทำลายเชื้อแล้ว ไปกำจัดเป็นมูลฝอยทั่วไปอย่างถูกต้อง
